

Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR)
De heer Eric VAN HOOF
Voorzitter
Koning Albert II-Laan 19
1210 BRUSSEL

Brussel, 3 maart 2026

Geachte heer Voorzitter,
Geachte heer VAN HOOF,

Betreft: Verzoek tot herformulering van het ontwerp van “Norm inzake de toepassing van ISRE 2400 (Herzien) Opdrachten tot het uitvoeren van een beoordeling van historische financiële overzichten in België” naar aanleiding van de hoorzitting op 9 februari 2026

Wij verwijzen naar uw verzoek om goedkeuring van 4 december 2025 van het ontwerp van “Norm inzake de toepassing van ISRE 2400 (Herzien) Opdrachten tot het uitvoeren van een beoordeling van historische financiële overzichten in België”.

Zoals voorgeschreven door artikel 31, § 1, derde lid, van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, heeft omtrent dit ontwerp van norm op 9 februari 2026 een hoorzitting met de vertegenwoordigers van uw instituut plaatsgevonden.

Aansluitend op de hoorzitting hebben de leden van de Hoge Raad de diverse argumenten en reacties die tijdens de hoorzitting naar voren zijn gebracht, alsook de opmerkingen geformuleerd door het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren via zijn schrijven van 22 januari 2026, geëvalueerd.

Op basis hiervan is gebleken dat er zich nog een aantal aanpassingen aan de ontwerpnorm opdringen:

1) Onderscheid tussen de “inwerkingtreding” van de (ontwerp)norm en de “toepassing” van de internationale standaard

Vastgesteld moet worden dat er een incoherentie is tussen de datum van “inwerkingtreding” van de (ontwerp)norm, zoals geformuleerd in paragraaf 4 van het ontwerp, en de datum van “het toepasbaar maken in België” van de internationale standaard ISRE 2400 (Herzien), zoals geformuleerd in Overweging (6) van het ontwerp.

Meer in het bijzonder luiden de voorgestelde bepalingen als volgt (eigen onderstreping):

- Overweging (6): “Deze norm beoogt het toepasbaar maken in België van ISRE 2400 (Herzien) voor de beoogde opdrachten tot het uitvoeren van een beoordeling van historische financiële overzichten met betrekking tot verslagperioden afgesloten op of na 15 december 2026.”

- Paragraaf 4: *“Deze norm treedt in werking voor opdrachten tot het uitvoeren van een beoordeling van historische financiële overzichten zoals bedoeld in § 2 van onderhavige norm een maand na de datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad van het bericht tot goedkeuring van de minister die bevoegd is voor Economie.”*

De rechtszekerheid komt door deze incoherentie, die ter gelegenheid van de hoorzitting door de vertegenwoordigers van het instituut is erkend, mogelijks in het gedrang; een aanpassing/precisering dringt zich dan ook op, en dit zowel in de overwegingen als in de (ontwerp)norm zelf:

→ Wat de inwerkingtreding van de (ontwerp)norm betreft:

“Deze norm treedt in werking één maand na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het bericht tot goedkeuring door de minister, bevoegd voor Economie.”

→ Wat het toepasbaar maken in België van de internationale standaard betreft:

Naar analogie met de toepassing van de andere internationale standaarden in België, dient de datum van toepassing van ISRE 2400 op internationaal niveau te worden gepreciseerd (*“van toepassing op beoordelingen van financiële overzichten van verslagperioden die eindigen op of na 15 december 2013”*), alsook de datum van toepassing van ISRE 2400 op Belgisch niveau (*“van toepassing op de beoogde opdrachten tot het uitvoeren van een beoordeling van historische financiële overzichten met betrekking tot verslagperioden afgesloten op of na 15 december 2026”*).

Tegelijk dient op de website van het instituut een geactualiseerd overzicht (mét inbegrip van de historiek) te worden bijgehouden van wanneer welke norm in werking treedt; specifiek voor de internationale standaarden, of hun bijwerkingen, dient een duidelijk onderscheid te worden gemaakt tussen de algemene inwerkingtreding van de standaard en de toepassing van de daarop geënte norm in België.

2) Voorbeeld van opdrachtbrief en modelverslag

Gelet op het belang om voorbeelddocumenten ter beschikking te stellen van het beroep met het oog op een optimale uitvoering van specifieke opdrachten, alsook in belang van de cliënten van de beroepsbeoefenaars, dringen de leden van de Hoge Raad er – eens te meer – op aan om in bijlage aan voorliggende ontwerpnorm een voorbeeld van opdrachtbrief en modelverslag, aangepast aan de Belgische wettelijke en reglementaire voorschriften, toe te voegen.

3) Precisering van het toepassingsgebied van de ontwerpnorm

Ingeval het gaat om een *“gedeelde wettelijk voorbehouden beoordelingsopdracht”* waarbij de beoordeling wordt uitgevoerd door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is, dient te worden vastgesteld dat dergelijke opdracht buiten het toepassingsgebied van de ontwerpnorm valt. De leden van de Hoge Raad hebben ter gelegenheid van de hoorzitting kennis genomen van de verantwoording ter zake vanwege de IBR-vertegenwoordiging; in dit verband wordt verwezen naar de toepassing van een specifieke norm voor de *“gedeelde wettelijke opdracht”* voor zover die voorhanden is en, aanvullend, naar de toepassing van de *“gemeenschappelijke KMO-norm”*. Deze toelichting vanwege het IBR wordt best ook in de *“overwegingen”* bij de ontwerpnorm toegevoegd.

Volledigheidshalve wensen de leden van de Hoge Raad eraan te herinneren dat tijdens de hoorzitting over de (ontwerp)norm ook nog de volgende aandachtspunten aan bod zijn gekomen:

- **Enerzijds wat betreft de noodzaak om binnen een redelijke termijn een Belgische norm ter goedkeuring voor te leggen aan de Hoge Raad met de Nederlandstalige en Franstalige versie van (de wijzigingen aangebracht aan) een standaard goedgekeurd op internationaal niveau:**

Reeds in 2023 heeft het instituut er zich toe verbonden om *“naar best vermogen (...) ervoor te zorgen dat de vertalingen binnen de 18 maanden na de inwerkingtreding ervan op internationaal niveau ter beschikking worden gesteld”* (zie in dit verband de goedkeuring in 2023 van de *“Norm inzake de toepassing van de Internationale controlestandaarden (ISA’s) 250 (Herzien), 315 (Herzien 2019) en 540 (Herzien in België)”*).

Er dient te worden vastgesteld dat de internationale standaard “ISRE 2400” in 2012 werd herzien en op internationaal niveau van toepassing is geworden op beoordelingen van financiële overzichten van verslagperiodes die eindigen op of na 15 december 2013; met andere woorden, er zijn 13 jaar verlopen sinds de inwerkingtreding van de internationale standaard op internationaal niveau.

Zoals uitdrukkelijk vermeld in een eerder schrijven van de Hoge Raad van 19 april 2023 aan het instituut, dringen de leden er - omwille van de rechtszekerheid – nogmaals op aan dat de vertalingen van de (aangepaste) internationale standaarden zo snel als mogelijk beschikbaar zijn en dat het ontwerp van norm dat deze wijzigingen in België van toepassing maakt, zo snel als mogelijk ter goedkeuring aan de Hoge Raad wordt voorgelegd.

- **Anderzijds wat betreft de nood aan duidelijkheid en toegankelijkheid van het toepasselijk (Belgisch en internationaal) normatief kader:**

De leden van de Hoge Raad hebben kennis genomen van de beslissing van het IBR om de toepassing van “ISRE 2400 (Herzien)” niet te integreren in de *“Norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de ISA’s”*, dit in tegenstelling tot “ISRE 2410” (van toepassing op de beoordeling van tussentijdse historische financiële informatie uitgevoerd door een commissaris).

Gelet op de complexiteit van het toepassingsgebied van voorliggende ontwerpnorm wegens de mogelijke interferentie met andere normen (zoals de “gemeenschappelijke KMO-norm”), pleiten de leden van de Hoge Raad er wel voor dat het instituut een “beslissingsboom” zou ter beschikking stellen op zijn website. Minstens dient zo spoedig mogelijk in een bijwerking van het IBR-Advies 2025/04 van 30 oktober 2025 inzake het *“Toepassingsgebied van de verschillende normen – update van de bijlage bij het Advies 2023-01”* te worden voorzien.

Gelet op hetgeen voorafgaat, wordt u verzocht om, in toepassing van artikel 31, § 1, vijfde lid van de wet van 7 december 2016, zo spoedig mogelijk en ten laatste binnen de twee maanden, zijnde 3 mei 2026, een aangepaste versie van de ontwerpnorm te bezorgen, opdat de Hoge Raad de geherformuleerde ontwerpnorm opnieuw kan analyseren en tot de goedkeuring ervan kan overgaan.

Het spreekt uiteraard vanzelf dat wij ons ter beschikking houden, mocht u nog verdere toelichting of verduidelijking nodig achten.

Wij kijken met belangstelling uit naar uw verdere berichten.

Met de meeste hoogachting,

Emmanuel PIETERS
Voorzitter